

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului :

Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Cerem egala îndreptățire a naționalităților.

Veacul nostru, numit veacul libertății, a dat neamului omenesc binefacerea unui mare adevăr. Acesta este, că Dumnezeu bunul a făcut pe toți oamenii după chipul și asemănarea sa și voința lui este, ca toți să fie de o potrivă sau egali. De aceea nu trebuie să mai fie deosebire între om și om, între lege și lege, între neam și neam. Toți oamenii, toate popoarele să fie egale înaintea legii, să aibă aceleași drepturi și aceleași datorințe. Să nu mai fie domni și slugi, stăpânitori și stăpâniți, boieri și iobagi. Toți să purtăm într-o formă sarcinile țării, toți să dăm amăsurat puterilor și avutului nostru darea de bani și de sânge, dar' în același timp cu toții să ne bucurăm într-o formă de scutul legilor și de binefacerea isvorite din puterea țării.

Acest mare și neprețuit adevăr se numește principiul egalei îndreptățiri.

Astăzi nu mai este țeară în Europa, în care acest principiu se nu fi ajuns la isbândă și se nu fie încheșat în legile, după care se ocârmuesc popoarele. Pretutindena poporul asuprit mai înainte a căpătat aceleași drepturi cu domnii de odinioară, pretutindena sarcinile sunt de o potrivă împărțite între toți și tot asemenea și binefacerea, așa că se poate zice, că toate popoarele au ajuns stăpâne peste soarta lor, se ocârmuesc singure prin aleșii lor, își dau legile care le voesc și întrebuin-

țează cum ele află de bine venitele țării spre fericirea, bunăstarea și luminarea lor.

Covârșiți de puterea principiului egalei îndreptățiri, care a trecut biruitor prin toate țările, nu s'au putut ascunde dinaintea lui nici politici ungurești, care de 27 de ani se află la cârma patriei noastre. Siliți au fost și ei să-și recunoască și să-și înscrie în legile țării. Dar' acest lucru dela început l-au făcut în rea credință și cu gândul ascuns, ca egala îndreptățire numai pe hârtie să stea, ear' în faptă aieva, tot numai ei să fie stăpânitorii țării, și noi celelalte popoare să rămânem tot ceea-ce am fost pe vremurile întunecate ale sclăviei, să rămânem tot supuși voinței lor și egali numai la poveri, dar' nu și la bunătăți.

Așa s'a făcut la 1868 așa numita **legea naționalităților**, care spune, că toți fiii patriei sunt egali înaintea legii și că limba și cultura fiecăruia va fi respectată și ocrotită de puterea statului. Se adaugă însă numai decât, că ocrotirea aceasta va merge **numai până unde este cu putință, fără de a vătămă întregimea statului**. Aceste cuvinte de fariseu au făcut cu timpul, ca toată legea să fie slovă moartă, care nici un folos nu aduce popoarelor neungurești. Căci viclenii de politici ungurești de grabă au aflat, că întregimea statului cere, ca nici o binefacere să nu fie cu putință pe seama Românilor și a celorlalte neamuri, afară de Unguri. De pildă legea naționalităților făgăduiește, că între Români să

se pună Români sau măcar știutori de limbă românească în diregătoriile țării — **întrucât este cu putință**. Guvernele din Budapesta au pus și pun însă numai Unguri, care de multe-ori nici o vorbă nu știu românește, sub cuvânt, că altcum nu este cu putință, ca statul să fie unul, întreg și nedespărțit. Legea naționalităților poruncește, ca în judecătorii de întâia instanță, protocoalele, ascultarea martorilor și hotărârile să se dea în limba împrișnaților. În faptă însă stăpânirea a poruncit, ca toate acestea să se facă numai ungurește, ba nici ca dovezi să nu mai primească contracte și alte documente românești fără numai în traducere ungurească legalisată. Și aicia se zice, că altcum nu este cu putință unitatea statului. Legea naționalităților zice, că în ținuturile locuite de Români să se înființeze pe cheltueala țării școale românești de tot felul. În faptă însă nici o școală românească nu s'a înființat și nu se susține din banii țării. Ba ce e mai mult: s'a adus mai târziu, la 1879, o lege nouă, care poruncește, că în toate școlile românești, deși nu statul, ci poporul din sărăcia lui le susține, să se învețe și ungurește și să se pună numai învățători care știu ungurește. Cu alte cuvinte: nu numai că statul nu susține nici o școală românească, dar' voește să le maghiarizeze și pe cele susținute de Români pe cheltueala lor proprie.

Așa stă lucrul în regatul unguresc cu egala îndreptățire. Ea se găsește numai pe hârtie, pe când aieva îndreptății sunt

FOIȚA.

Dări de seamă.

IV.

Ioan Slavici.

După-cum am fost zis deja, cel dintâiu scriitor, care se cunoască desăvârșit sufletul Românului din sat, și care a luat nobila hotărâre ca în scrierile sale să-și arete pe acela în toată frumsețea, în toată strălucirea lui, e domnul Ioan Slavici.

Calea aceasta însă, de a descrie pe țeran, era o cale nouă în tinera noastră literatură, și pe care d-sa însuși avea să și-o croiască; și a croit-o minunat! a mers așa de drept și fără greșală înainte, cât pare-că ar fi călcat pe urmele alor sute și sute de înaintași.

Trebuie să o spunem încă de aci, că dl Slavici vede toate lucrurile din lume în o lumină atât de curată cum numai puțini alții.

Și în puterea acestei însușiri, a străbătut cu privirea până în fundul sufletului omului din sat; însemnându-și bine tot ce e frumos și potrivit a fi arătat lumii, din acel suflet: și ni-a și arătat mult în minunatele sale „**Novele din popor**“.

„**Novele**“ e numele acelor scrieri de o întindere nu prea lungă, care ne înfățișează deosebite întâmplări bune ori rele, vesele ori posomorâte, scoase din viața oamenilor de stare înaltă ori de jos, — după-cum și-a ales scriitorul.

Dl Slavici, om eșit și d-sa din popor, îl iubește pe acesta nemărginit; pentru dñsul face tot ce face în viață; și și în novelele sale despre popor ne povestește mereu. Și ne descrie oameni dela țeară în fel așa de firesc, cât să juri că Nea Ghiță ori Nea Coștan al d-sale, e tocmai pe tocmai Badea George ori Badea Niculae din sat dela noi.

Une-ori îți vine chiar să te întrebi: cum se face, că oamenii pe care dl Slavici i-a văzut pe șesul Șiriei, și-i descrie în no-

vele, se potrivesc ca bob cu bob cu oamenii din satele noastre din Ardeal, din România, din lumea toată chiar?

Lămurirea e aceasta: Dñsul nu ne descrie din viața omenească lucruri de acelea, care se pot găsi numai la un om, proprii numai lui; ci ne scoate la iveală mai ales însușiri și porniri pe care le putem vedea pretutindena la mai mulți ori mai puțini oameni.

Așa spre pildă, iubirea părintelui pentru fiul seu; durerea lui pentru nenorocirea acestuia; apoi bucurii, întristări, plăceri, dureri ori patime: nu sunt lucruri care să se poată găsi numai la cei de pe șesul Șiriei, ci la toți oamenii; și cel-ce ne vorbește despre acestea, e priceput pretutindena: eată de ce oamenii domnului Slavici seamănă ca bob cu bob cu cei de pe la noi.

Ca să se vadă cum anume scrie dñsul, vom spune pe scurt, cam cu cuvintele din carte, firul uneia din novelele d-sale, ear' despre celelalte vom zice numai o vorbă peste tot.

numai Ungurii, ear' noi ceialaltii, mulțimea cea mare sântem tot asupriți în limba noastră și în dorul nostru de înaintare. Legea naționalităților, care ar fi să ne chezeșuiască egala îndreptățire este prin urmare ceea-ce Românul numește: „Făgădașul înțeleptului — bucuria prostului“.

Au crezut adecă Ungurii, că va fi destul, dacă vor făgădui egala îndreptățire pe hârtie, ear' în faptă vor lua-o eară, ajutorati de fariseescul lor „întrucât este cu puțință“. Au crezut, că astfel se vor pute lăuda înaintea lumii, că au făcut destul trebuințelor timpului nostru, dar' totodată vor pute ține și popoarele neungurești strivite la pământ și vor pute rămâne tot numai ei stăpânii țerii.

Această socoteală mincinoasă Români nu au primit-o. De aceea la 1881, când s'a făcut programul partidului național, s'a luat de al patrulea punct al acestuia cam următorul:

Legea despre egala îndreptățire a naționalităților să fie schimbată spre binele nostru, și peste tot legile țerii să fie ținute cu bună credință.

După cele spuse mai sus, este ușor de înțeles și punctul acesta. Partidul național românesc voește, ca egala îndreptățire să fie adevăr curat și deplin, ear' nu numai „întrucât este cu puțință“. Partidul național românesc voește, ca limba noastră și cultura noastră românească să fie în adevăr socotite și spriginite de puterea statului, nu numai să se făgăduască aceasta pe hârtie, ear' în faptă să fie prigonite și asuprite.

Spre acest sfârșit partidul național cere să se facă o dreaptă și binevoitoare lege de naționalități, care apoi să și fie ținută cu sfințenie, dar' nu să rămână slovă moartă.

Ce Român ar fi acela, care nu ar spriginii partidul nostru național în această dreaptă cerere a sa? — s. a. —

Adunarea de protestare din Sibiu.

Steagul luptei în contra proiectelor de legi ale guvernului s'a desfășurat ieri cu măreție. Alegătorii români din cercul *Sibiului* și *Nocrichiului* au răspuns în număr mare la chemarea conducătorilor din Sibiu: sala cea mare a Casei Societății (Gesellschaftshaus) a fost înșesată de alegători, veniți din toate comunele celor două cercuri administrative. Vestim cu o deosebită plăcere, că în fruntea sătenilor au venit toți preoții și învățătorii, dând astfel o dovadă că inteligența (cărțurarii) una este cu poporul, după-cum luminos s'a dovedit și aceea, că pentru orice cauză națională, dreaptă și bună, poporul se pune în mișcare, că bine condus, acest popor știe a-și arăta cu demnitate nemulțumirile sale.

Despre decursul adunării slugească următoarele:

La oarele 10 și jumătate domni care au convocat pe alegători ocupă loc la masă.

Și atunci ocupă loc la masă domni **Ioan Papiu**, protopop gr.-or. al Sibiului, **I. V. Russu**, protopop gr.-cat. al Sibiului, **Z. Boiu**, asesor consist., **Dumitru Comșa**, profesor seminarial și **Septimiu Albin**, redactorul „**Tribunei**“.

Deschizând conferența dl protopop **Papiu** binevintează pe alegătorii veniți în așa număr mare la adunare. Spune că vremuri grele au dat peste poporul nostru: el este primejduit din chiar partea stăpânirii, care ar trebui să aibă în vedere totdeauna pacea cetățenilor și bunăstarea acestora. *Primejdia cea mare sânt proiectele de legi religioase ale guvernului*, proiecte care dacă s'ar ridica la valoare de legi, ar nimici nu numai biserica noastră creștină, ci ar tăia o rană adâncă în viața noastră națională. Domnia-sa arată apoi deosebirea între religia creștină și cea jidană, între învățăturile înalte ale sfintei evanghelii și între talmudul Ovreesc, plin de erezii și învățături false. Când guvernul vrea deci ca pe cei-ce urmează aceste credințe să-i facă deopotrivă cu noi, datori sântem să protestăm.

Dl **Septimiu Albin** crede a spune dorința întregii adunări rugând pe dl **Papiu** să primească presidenția.

Adunarea întreagă proclamă president pe dl **Papiu**.

Dl **Papiu** mulțumește pentru cinstea ce i-s'a făcut.

Propune adunării să aleagă president și pe dl protopop **I. V. Russu**.

Adunarea primește cu însuflețire.

După propunerea dlui **Papiu**, se proclamă secretari dnii **Dr. Iuliu Grecu**, medic în Rășinari și **Dr. Amos Frâncu**, avocat în Sibiu.

Se dă apoi cuvântul dlui **D. Comșa**, din al cărui discurs scoatem următoarele:

Preaonor. Domni! Iubiților Frați!

Dlor și Fraților! (Să auzim, să auzim!) Cine a urmărit cu ochii deschiși ceea-ce se petrece la noi, a trebuit să vadă, că de când cu stăpânirea ungurească, Români au fost și sânt cuprinși de cea mai adâncă nemulțumire. (Așa e!) Și pentru-ce? Pentru-că lighion este numărul nedreptăților ce ni-se fac și până la marginile pământului a mers vestea prigonilor ce îndurăm. (Așa e, așa e!) Da, zile de-arîndul nu ar ajunge voinde să înșirăm una câte una neprăsniciile ungurești. (Rușine lor, rușine Ungurilor!) Voiu țermuri dar' vorba la câteva pilde iac'asa în pripă. Nici-odată noi Români nu am trecut în tabăra vrășmașului (Așa e, așa e!), și nici-când nu ne-am răsărât împotriva Tronului și așezămintelor țerii, din contră, ca cetățenii pacinici și indeplin credincioși, noi Români am purtat și purtăm sarcinile țerii deopotrivă cu Ungurii și alătura cu ei înăvușim visteria țerii și vērșăm sângele pentru Tron și patrie. (Lungi aplause.) Și deopotrivă părtași cuveni-s'ar să fim în toate, așadar' și când vorba e de drepturi. Așa glășuește legea. Este legea, de care Ungurii se mândresc în fața lumii. Dar' ce folos? Căci legea aceasta a rămas în cea mai mare parte literă moartă pe hârtie. Câteva dovezi sânt deajuns. Sute de mii florini din visteria țerii cheltuește stăpânirea ungurească an de an. Doară pentru noi, care înăvușim această visterie în sudoarea feții? Vorbă să fie! Eată pentru cine: pentru comediantii datori vânduți și pentru cântărețele teatrelor ungurești din Pesta și Cluj, așadar' pentru-că domni unguri și jidănimea să aibă unde se desfăta, ear' bravii studenți români nevoiți sânt a lua lumea în cap, fiindcă aici în țeara lor strămoșească, nu e chip de a se căpētu. (Așa e, bravo! Aplause.) Sute de mii cheltuește stăpânirea pentru veneticii Ciangăi aduși din Bucovina, pentru studenții sēcui și jidani

În novela s'a „**Gura Satului**“ stăm în față cu două familii fruntașe, cea a lui Nenea Mihai Saftai, și cea a lui Cosma Florii-Cazacului. Cel dintâiu are fată mare, pe **Marta**, cest din urmă ficior voinic, pe **Toderică**. Când Marta vine la joc, Toderică bagă mâna în șerpar, scoate un pumn de bani și-i aruncă lăutarului zicând: Acum una pe pofta mea! și babele și moșnegii se ridică din umbră, își sparg sfatul și grăbesc să mai vază și ei odată, căci prea se potrivesc tinerii la stare și făptură, prea sânt deopotrivă în sat și în șapte sate.

Dar' așa cam de vre-un an, vine la joc totdeauna și **Miron**, oierul; un ficior căruia flăcăii îi erau prieteni și fetele se adunau bucuroși în jurul lui, ca să-i asculte poveștile, vorbele lui șăgalnice, mai ales când își scoate de după șerpar fluierul, pe care cânta câte o doină plină de duioșie, încât opra răsufarea celor-ce-l ascultau. **Miron** își scoate rar fluierul, dar' îl scoate totdeauna când Marta îl ruga. El, cu alți flăcăi petrecea

pe Marta spre casă, și la fântâna Corbului, unde se despărțiau, Marta îl ruga să cânte din fluier.

Odată, rămași singuri la fântână, au stat până bine târziu noaptea, fermecați de dulceața doinei, și mai știi încă de ce? **Miron**, de care ea se apropiase bine, încât îi simția răsufarea caldă și undoierea sinului mișcat de bătaia inimii, cânta de tot frumos. Voinde să încete, Marta i-a zis: „Cântă mai departe, căci grozav de frumoasă e doina!“ apăsând cu mâna pe umărul lui. „Nu mai pot“. „Bine, o să cânti altă-dată“. Și **Miron** prinzându-i mâna, îi zise: „Marto! Dacă ai ști tu, cât de bine mă simt, când te vēr, când mă privești, când gândesc la tine, nu știu cum, dară par'că ar trebui să plângi“. — „Știu Miroane, fiindcă și eu mă simt bine când sânt aproape de tine“. Mai steteră câțva timp tăcuți, apoi Marta plecă spre casă și **Miron** rămase privind în urma ei...

De când era Marta fetișoară și Toderică băiat, Mihai cu Cosma se deprinseră cu gândul, că la timpul seu o să se încuscrească. Ba

acum își știau și ziua când au să primească la casă oameni buni; pe ziua aceea trebuiau făcute pregătiri. **Leica Safta**, mama **Martei**, auzind că azi, într'o zi, o să-i vină oamenii buni, „porunci să-i scoată troanele împodobite cu flori tăiate în lemn de teiu, afară, înaintea casei; apoi cu Marta dimpreună, scoaseră și întinseră pe o sfoară bucată cu bucată velințele, cătrînțele, alțițele, și celelalte; și din când în când arunca pe furis câte o privire la uliță, să vază cine trece și cine stă să privească. Vin carele dela câmp; patru pluguri cu câte patru boi intrară în curtea cea largă; când argatul voi să închiză poarta în urma carelor, Mihai, ce sta în mijlocul curții, ridică dreapta și-i zise încet: Lasă! Poarta rămase deschisă. Argații voiră să tragă carele în șopron și să ducă boii la grajd. Mihai earăși ridică mâna și zise: Lasă! Puneți plugurile la o parte; întoarceți boii la car și le aruncați câte un braț de fân. Măne ducem la moară; scoateți grăul din hâmbare și-l puneți în saci! Măi Mitre, zice apoi frăține-seu,

trimiși în străinătate la pricopseală, pentru tovărășiile de maghiarisare ș. c. l., în vreme-ce țeranii noștri, deși baștinași în această țară, adese sunt nevoiți să lase avutul lor în mâna executorilor și să treacă munții din pricina dărilor grele și nesfirșite. (Lungi aplause.) Milioane cheltuește „prăintească” stăpânire pentru școalele și dascălii ungurești ear' pentru școalele noastre și așa foarte sărace nu încuviințează nici barem o para frântă. Zeci de milioane a cheltuit și cheltuește dieta ungurească de dragul clădirii unui palat uriaș și strălucit, pentru-ca deputații din Pesta să aibă unde să se răsfete boierește, în vreme-ce multe din bisericile noastre sunt pe cale a să dărîmă și preoților noștri li-s'a luat din mână până și sumulița ce se numia „mila împărătească”. (Aplause.) Vorbă scurtă, Ungurii și Jidanii, tovarășii lor, se cred volnici a cheltui milioane din visteria țerii pentru trebile și chefurile lor, ear' Românii și Slovaci și Sârbii și Sașii osândiți sunt a plăti dări și aruncuri din greu; altcum li-se vinde chiar și perina de sub cap și sfințele icoane de pe pereți.

Și de voește cineva să cunoască și mai și dreptatea unguresscă, n'are decât să întrebe pe vrednicii advocați români din Șimleu, Cluj și Arad, și mai ales pe adânc iubitul președinte al partidului național, pe dl Dr. Rațiu. (Lungi și furtunoase aplause.) Da, lumea întreagă a stat înmărmurită auzind de sâlbăticiile nemernicilor dela Turda. Căci lucru de necrezut într'o țară cu atâția gendarmi și haiduci: în puterea nopții dat-au tâlhărește năvală și au spart casele în fața poliției, amenințând cu ucidere pe cel mai pacinic cetățean și familia sa nevinovată. Ei bine, pe-depsiți au fost după lege acești sâlbateci împintenați? Vorbă să fie! Ei se preumblă veseli pe ulițele Turzii, în vreme-ce domnul președinte Rațiu era p'aci să fie dat în judecată. Adecă vorba ceea: „Turcul te bate, Turcul te judecă!” În vreme-ce veneticii Jidani care ei stăpânesc gazetele ungurești mai toate, ne ponegrec pe noi Românii și ne amenință în dragă voce, căci nime nu le are baiul, redactorii români sunt aruncați în temniță cu ridicata. Poffim dreptate! În vreme-ce acela, care a înecat țeara în sânge și a ridicat arma contra Împăratului și contra așezămintelor legiuite, este cetățean de onoare și sârbătorit pe față drept idol și mântuitor unguressc,* a acela care s'a jertfit pentru Tron și patrie este huiduit și pus la grea osândă. (Aplause.) Poffim dreptate! În vreme-ce Ungurii pân-

*) Kossuth.

scoate caii la apă. Sosise vacile lăptoase, porcii lacomi, caprele neastâmpărate și oile blăjine.

Pe când înspre seară, Simeon și Mitrea (trimișii lui Cosma) intrară cu pașii măsurați pe poarta deschisă, curtea era plină: slugile așezau în grămadă sacii cu grâu; boii rumegau la carele puse în șir; slujnicile mulgeau vacile; porcii sfârmau șgomotoși grămezile de păpușoi; caprele se obrăzniceau în toate părțile; oile stau înghesuite într'un unghiu al curții; eară Mitrea se lupta cu caii nărăviți“...

Din aceste șire se poate vedea cât de bine cunoaște dl Slavici toate năravurile și mișcărilor Românului din sat, și ce frumos le descrie în novelele sale. Parcă ești de față în curtea plină a lui Mihu! și simți veselie din sufletul lui.

E minunat descris mai departe cum oamenii sosiți merg pe la toate prin curte, la toate zic o vorbă bună, — până ajung la adecă. Învoeala s'a făcut ușor de tot; ear'

găresc nesupărați de nime ceea-ce altora este mai scump, acei care vrednici s'au făcut de iubirea întregului neam românesc, sunt aruncați în temnițele Seghedinului.

Domnilor și fraților: Aș putea spori dovezile și pildele aproape în nesfârșit, dar' mă opresc, fiindcă Dumnea-Voastră și așa cunoașteți destul de bine prigonirile și nedreptățile ce îndurăm zi de zi. Nu aș voi să perdeți răbdarea ascultându-mă. Vă rog totuși să mi îngăduiți a rosti câteva puține cuvinte și în ce privește scopul mai de aproape, care ne-a intrunit în această măreață adunare. După-cum a spus dl președinte Papiu, vorba este de niște legi bisericești, pe care stăpânirea ungurească în curând le va așterne în dieta țerii spre încuviințare. (Protestăm, protestăm!) Prin cea dintâiu lege, stăpânirea și închinătorii ei au de gând să pună legea jidovească deopotrivă cu a noastră, adecă să pună sinagoga alături cu biserica creștină ear' talmudul alături cu sfânta evanghelie. Și pentru-ce? Pentru-că, vedeți Dumnea-Voastră, Ungurii se simt îndatorați a face Jidovilor pe plac, drept răsplătă fiindcă Jidovii îndrugă bucuros ungureasca și se bat în piept, că ei au mântuit țeara de urgie, ei sunt Unguri neaoși, adecă Unguri de cinci pițule, ei au împrumutat și făgăduesc a împrumuta visteria cu milioane adecă cu milioane strânse din sudoarea altora, și fiindcă stăpânitorii zilei umblă în ruptul capului să facă și din petri Unguri și fiindcă noi Românii odată cu capul nu voim, nu li-a rămas decât să-și împrumeteze vița cu sânge jidovesc. (Rușine lor!)

Prin o a doua lege, stăpânirea ungurească voește ca de aci încolo preoții să nu mai fie volnici a petrece în condicele bisericești pe cei morți și pe copiii de botezat, dimpotrivă, condicele să fie încredințate te miri cărui venetic sau Jidan spurcat. De dragul acestei schimbări va trebui să se cheltuiască milioane din sudoarea noastră. Și pentru ce? Pentru-că stăpânirea vrea cu-ori-ce preț să umilească preoțimea noastră și să-i cășuneze pagube și mai ales pentru-că a mai iscodit o droaie întreagă de nemeș emberi sârintoci, de Jidani necăpătuiți și alte lichele, care așteaptă simbria grase din spinarea bietului țeran. Și apoi ține-ți-vă la schimonosirea frumoaselor nume românești: slujbașii împintenați vor face din Ioan János, din Nicolae Miklós, din Toader Tuhutum, din Ileana Erzsébet, ș. a. m. d. Mai știi, poate că vor isbuti să facă Unguri și din petri, hotărît însă că din Români nici-odată. (Aplause furtunoase.)

de cătră seară toată lumea știa cum s'au petrecut lucrurile, ce a zis Mihu, ce a zis Safta, ce au zis Mitrea și Simeon și în ce chip a stat Marta înaintea lor și a zis că are să fie cum vrea Mihu, stăpânul casei, fiindcă astfel se cuvine să răspundă o fată de casă bună.

S'a hotărît ziua de nuntă.

Dar' noi să nu uităm pe Miron, căci nici Marta nu-l putea uita. Mai ales acum după învoeala de a merge după Toderică, se gândia mult la dînsul. În preseara zilei nunții, stând îngădurată în grădină, Marta aude fluierul lui Miron; răpita de farmecul cântecului, ea ese pe porțița din dosul grădinei, și înfăntată, cu părul desfăcut, cu ochii plini de vâpae și de lacrimi, cu pieptul mișcat de vi-forul inimii, merge drept pe calea sunetului dulce și duios, și... ajunge de află pe Miron. El aruncă fluierul, aleargă spre ea, o cuprinde cu brațele: și gurile lor se împreună în o lungă sărutare. Ciasul cât au stat aci laolaltă, e pentru ei un ceas de chinuri dulci, de plâns și sărutări, pe care în veci nu le vor uita.

Prin a treia lege, stăpânirea ungurească are de gând să pângărească sfânta taină a căsătoriei, are de gând să aducă treaba acolo, ca mândrii noștri tineri să nu se vârșească cununia în sfânta biserică, în fața lui D-zeu și a oamenilor, ci să încheie căsătoria, nu înaintea preotului, ci ca la târgul de vite: în cancelaria comunală, prin cutare jude, te miri ce venetic fie și Jidov. Ei bine, de unde și până unde această pornire năprasnică? Eată de unde: Ungurii nici interes n'au de așezămintele sf. noastre biserici nici de obiceiurile strămoșești, nici de evlavia înăscută Românului. S'au pus în tovarășie cu jidovimea ca să ne asuprească în tot chipul pe noi și preoțimea noastră și să ne sugrume graiul și legea, nădăduind, că doară-doară ne vom da platnici și în sfârșit vom trece în seminția ungurească. Hotărît însă, că Românii nu vom părăsi legea și graiul dulce românesc deaăt atunci, când Ungurii ar isbuti să treacă peste trupul a trei milioane de Români! Atunci și nici atunci! (Nici-odată, nici-odată!)

Domnilor și fraților! Ne-am intrunit aici mai ales pentru a vorbi de legile bisericești ale stăpânirii. Tocmai fiindcă e vorba de ale sfintei biserici, nu mă îndoesc, se va afla între vrednicii preoți de față unul sau altul, care să cuvinteze cu mai multă îndreptățire ca mine. Dați-mi prin urmare voce să sfârșesc zicând:

Acum ori nici-odată Românii să-și ridice glasul și să protesteze sus și tare contra așa numitelor legi bisericești ale stăpânirii, da, toți Românii să se ridice ca un nor de vijelie și să strige din răspuțeri, să strige așa, încât glasul lor să răsbătă în toată lumea și până la Împăratul. (Lungi aplause.)

Vorbesc apoi dnii **Zacharia Boiu**; d-sa arată cum guvernul prin legile ce vrea să facă, are să nimicească sfânta noastră biserică; **Ioan Cloaje**, econom din *Boița* mulțumește cărturarilor noștri pentru interesul ce-l arată cauzei și asigură, că țerănimea una este cu conducătorii sei, arată cum legea căsătoriei civile este păgubitoare și statului, deoarece-ce îi îngreunează budgetul cu vre-o opt milioane fiorini. Răul e mare, din punct de vedere bănesc, mai ales pentru preoți, căror luându-le strolele, o să rămână săraci. Ear' dacă totuși țeranii s'ar cununa și ar boteza și la preot, apoi atunci bietul țeran va avea să plătească în două părți: și preotului și statului.

Domnul **N. Moldovan**, preot în *No-crichiu*, după-ce arată cum preoțimea totdeauna

Miron zice că nu o va mai lăsa; apoi trezit puțin, îi spune: du-te. De ce-ai venit? De ce mă duci în ispită? Marto! noi trebuie să ne despărțim pentru totdeauna. Ciasul acesta e zestrea vieții noastre. Nu uita că ești fiica Mihului; ce ar zice lumea dacă te-ar vedea cu mine?“

În dimineața următoare, ziua nunții, Safta i-a spus lui Mihu, că fata nu a dormit toată noaptea, că e mereu tăcută, plângătoare, va fi bolnavă și că a rugat-o duios să nu facă azi logodna.

Și aici ne arată dl Slavici pe Safta, mama Martei, în toată frumuseța și strălucirea ei de mamă și țerancă română. Sînt multe mame, care dacă lucrurile au ajuns până acolo, ca să fie gata de nuntă, și în ciasul al unsprezecelea fata zice o vorbă împotriva, îi pun pumnul în gură! Musai! Lelea Safta însă, mama Martei, ca-și-care multe mame avem noi în satele noastre, ea nu! ci dacă Marta a rugat-o duios se nu facă azi logodna, dacă a văzut-o că tânjește, ea se învoește și merge

a fost cu poporul, cetește următorul proiect de rezoluțiune, care se primește unanim și cu mare însuflețire :

Rezoluțiune.

Considerând, că prin introducerea matriculelor civile se intenționează nu atât îmbunătățirea în purtarea respectivelor registre, ci mai ales schimonosirea și maghiarisarea numelor, reducerea venitelor stolare și a influenței preoțești cum și vedita tendență de a potența ingerința stăpânirii maghiare asupra clerului și poporului nostru peste tot;

considerând că căsătoria civilă este de natură a sgudui așezămintele și chiar dogmele bisericii noastre, jignind moravurile străbune și sentimentul evlaviei înăscute poporului nostru, înlesnind convețuirile nelegiuite și în desfrâu, dărăpănând vaza clerului nostru și cășunându-i pagube materiale însemnate etc., aiegătorii dietali români din cercurile administrative Sibiiu și Noerichiu ale comitatului Sibiiu, întruniți la Sibiiu în adunarea publică din 19 Februarie st. v. protestează sərbătorește și unanim în contra proiectelor de lege religioare.

Domnul **Dionisie Ganea**, țeran din *Noerichiu*, mulțumește în numele țerănimii, inteligenței care arată atâta dragoste poporului. Asigură pe cărturari, că **poporul una este cu inteligența, totdeauna gata să apere biserica și națiunea.** Termină aducând omagii M. S. Împăratului, ceea-ce adunarea a ascultat stând în picioare.

Di **Papiu** propune apoi să se trimită M. S. următoarea telegramă :

Maiestății Sale

Împăratului și Rege Apostolic

in

Viena.

Maiestate Împărătească și Apostolică Regească! Supușii alegători dietali români din cercurile administrative ale Sibiiului și Noerichiuului, întruniți în adunarea ținută la 3 Martie n. în Sibiiu, pentru apărarea intereselor lor primejduite, credincioși devisei înaintașilor, depun la treptele Înaltului Tron al **Maiestății Voastre omagiul supunerii lor neclintite.** Dumnezeu să țină pe **Maiestătea Voastră Împărătească și Apostolică Regească și Înalta Casă Domnitore.**

să înduplece și pe soțul seu la aceasta. Cu mult încungiur aduce vorba înainte și îl roagă pentru amânarea logodnei. Mihi se cătrânește. „Dă-mi pace! Nu-mi pune foc în creștetul capului, că se nu am Dumnezeu dacă nu sfărîm tot ce-mi cade în vedere! Așa trebuie să fie! lasă-mă!” Și pleacă la casa satului. Dar' prin o întâmplare șoadă de tot și neașteptată, întâlnind în drum pe Cosma, au avut un schimb de vorbe neplăcute, deși fără de voe, și — nunta s'a stricat!...

În una din zilele următoare, Safta a intrat ear' la Mihi să-l mângăie și să-i vorbească de dorul fetei lor și să pună o vorbă bună pentru dînsa. Dar' când 'i-a spus că ea iubește pe un cioban, Mihi, fruntașul satului, a răcit în tot trupul! „Adă-mi fata! Adă-mi-o, ori mă duc s'o aduc eu însumi, ca toți argații să vază cum o aduc!” grăi Mihi. Fata a fost adusă. „Marto! îi zise el înăbușit; dar' ce să-ți zic? tu mergi de capul tău?” — Nu merg, tată. — „Dar' vrei să te măriți după cum te poartă gândul?” — Nu vreau. —

Se aleg apoi doi membri care să verifice procesul verbal, după care dl Papiu ridică ședința.

Poporul părăsește sala în cea mai bună ordine.

O zi de mulțumire pentru toți câți au fost de față și o vie pildă pentru viitoare adunări de protestare.

Chibsuiri economice.

(Urmare.)

Sgârcenia este o osândă economică, pentru-că ține mort capitalul, adică îngroapă banul în pământ, câștigul omului, fără a-i aduce vre-un folos proprietarului și obștei; prada, risipa însă este și mai rea, și mai păgubicioasă, ea este chiar nimicirea economică.

Comorile sgârcitului ascunse în pământ, se pot întrebuița spre bine, cel puțin după moartea sgârcitului; prada însă, ea nimicește bunuri, care sau că erau un capital, sau puteau să devină în mâni chivernisitoare un capital. Astfel din punct de vedere economic sînt osândite deopotrivă sgârcenia și risipa. Economia, zice marele profesor Rorcher: „este fiica înțelepciunii, sora moderațiunii, mama libertății”.

Precum sînt oameni singuratici buni economi, sgârțiți, prădăi, astfel sînt și popoarele; pentru exemplu țeranii sînt mari economi. Acolo aflăm credința la familii avute, că fetele mari se-și acopere cheltuielile îmbrăcăminteii lor prin lucru de mână. Fii din case avute sînt puțin ajutați de părinți; și sînt îndrumați a-și face înșiși avere, deoarece-ce partea 'și-o capătă numai la bătrâneță, când adică sînt dedați a cruța banul. În capul Holandezului nu încapă aceea, ca într'un an să aibă atâtea cheltuieli, cât venit; deoarece-ce atunci zice Holandezul: a trăit înzadar un an. Englezul din contră, este mai prădău, el cheltuește mai mult, dar' cu toate acestea se îmbogățește, căci câștigul lui cel mare se ajunge pentru acoperirea cheltuielilor mai mari.

Luxul, care pestrece puterile economice ale unui popor, încă nu e altceva, decât o pradă, și ca atare perirea aceluia popor.

Precum se vede însă și din cele înșirate de mai nainte, luxul n'ar fi de osândit pentru noi atunci, când din el ar ave câștig industria noastră națională deoparte, ear' de altă parte el ar mistui numai belșugul produselor noastre. Este drept, că lipsele fiecărui popor se înmulțesc cu vreme, dar' aceste lipse nu e îngăduit să se urce peste un anumit grad, și anume peste gradul, cu care 'i-s'a sporit și venitul; toate cheltuielile care pestrec venitele, trec peste acel grad permis, și sînt pradă morală, care risipește averea din mâinile copiilor.

Așadară gradul până la care se poate înălța luxul la un popor, atîrnă dela puterile, sau izvoarele economice ale aceluia popor. Și deoarece-ce puterile sau izvoarele economice nu sînt asemenea la toate popoarele, anume: Un popor este între împregiurări mai bune, pe pământuri mai mănoase, și prin aceasta mai avut decât altul, urmează, că nici nu poți face toate popoarele același lux. Un popor sărac nu se poate întrece în lux cu un popor bogat fără a se nimici pe sine, precum nu se poate întrece omul sărac cu cel bogat. Pentru un om avut bunăoară nu este lux a bea în toată ziua vin la masă, ce din contră pentru un om sărac cu familie ar fi un lux prăpăditor. Pentru Francezi este de lipsă luxul, căci altcum s'ar nimici industria lor cea mare, și mii de lucrători ar rămâne peritori de foame, ear' de altă parte izvoarele lor cele bogate de venituri pot acoperi și un lux oare-care fără a se săraci prin aceasta singuraticii și națiunea. Dintru ale lor la ai lor se împarte bogăția națională, fără a se străcura în mâni străine. Cu totul altcum este însă la noi. Țeranul nostru dacă voește să facă lux, trebuie să-și vîndă vacuța dela prunci, și să o dea pentru nimicuri și sdrențe străinilor.

„Atunci ce vrei cu acel ticălos?” — Taică nu zice că e ticălos, că-ți batjocorești fata! grăi Marta cu atâta simțire, că Mihi nu mai știu ce să-i zică; apoi se alipi de dînsul și vorbi: „Lasă taică, nu te supăra, nu fi mahnit; n'am să vă mai vorbesc despre dînsul; nu cer să-l mai văz; doresc numai ca să-l vezi și tu, apoi mărită-mă după cine vei voi”. Între părinte și fată se face pace.

Pe Mihi îl prinde mila, își mângăie fata și o lasă să meargă ușurată.

Din șirele acestea se vede, că dl Slavici ne arată aci pe Marta ca pe o fată simplă, dar' deosebit de cuminte și cu inimă curată. Și când vezi că chiar și Mihi cel îndârjit așa de tare mai nainte, se domolește de nevasta și fiică-sa, și nu o mai ocărește pe aceasta; te simți în fața unui părinte fin, bun de tot, și-ți cade așa de bine că e cuminte, ca fata și ca nevastă-sa.

Și poți băga de seamă și aceea, că scriitorul în aceste trei persoane, par'că vrea să ne dea trei mustre, cum ar fi să fie fiecare

mamă, fiică, și fiecare părinte bun. Vrînd-nevrînd îți vine par'că să zici: Ferice de fii cu astfel de părinți, și ferice de părinții cu fii atât de cumiți!

Despre firul povestirii mai departe, în numărul viitor.

Prier.

Șodenii despre Țigani.

(Comunicate de Ioan Zidu, econom în Orlat.)

A fost un ficior de Țigan cătană; el a stat în cătănie, cum se întâmplă mai demult, vreme îndelungată.

Când a venit acasă nu mai știa nici țigănește nici românește ca să se poată înțelege cu părinții. Dar' a fost pripășit niște vorbe nemțești, care, de câte-ori îl întreba mamă-sa câte ceva, el totdeauna îi răspundea cu ele și adică: „Was wollen Sie?” (ce vrei?) „Ich kan

Un lux oare-care există, și trebuie să existe la fiecare popor, ca să poată trăi și sărăcimea lipsită de pământuri. Acela însă ni-se înfățișează în deosebită formă; și într'insul se reoglindează starea morală a poporului, bună-oară luxul la un popor trainic, treaz și cu moravuri bune, se arată mai ales în îmbunătățirea traiului vieții, și în cultivarea gustului frumos, bună-oară a ști pregăti bine mâncările, a ține în curățenie casa și pe sine, a purta îmbrăcăminte făcute cu gust. ș. c. l. Tot atâtea lucruri bune și frumoase pentru aceia, cărora le ajunge modrul la ele.

Prin această tigneală a traiului vieții, omul, își face viața mai frumoasă și mai plăcută fără a se nimici pe sine. Ba din contră acest lux care susține cumpena între venituri și între cheltuieli, și nu este altceva decât expresiunea gustului frumos, e tocmai un îndemn puternic la muncă cinstită, bună-oară precum și premiile școlare, care se împart între școlarii cei mai buni, deși numai la puțini se ajung, totuși ele îndeamnă o școală întreagă la lucru, la învățatură, ca să le poată și ei dobândi în viitor.

La un popor decăzut, și desfrânat, și luxul este desfrânat și imoral. Acest lux se arată în împodobirea fără măsură, și în ospețele îmbelșugate, pentru care sburdălnicii goale își jertfește omul și câștigul cel de lipsă pentru susținerea casei sale. Ba acest lux prefăcut în patimă, este în stare a lua din gura copilor pâinea, spre a o da neguțătorului pentru mătășării și alte jucării. Pentru o clipă de plăceri trecătoare își dă totul, încât par'că numai boala de a prăda banii este scopul cheltuielii. Aici nu mai e vorbă de gust frumos și de tigna vieții, ci de îndobitocirea firei omenești. Un exemplu posomorit de acest lux îl aflăm în Roma cea veche pe vremea împăraților. Întrecerea de a pune pe masă pești proaspeți de mare a mers până acolo, încât oaspeții mai în urmă nici că mâncau decât peștii, ce li-se aduceau vii pe masă. Țineau turme de oi văpsite în culoarea

purpurului roșu, deși culoarea lor naturală albă era cu mult mai frumoasă. Își făceau pescării nu numai în vârful caselor, ci și în vârful turnului, care pe cât erau de mică, urite și nepractice, pe atâta și de scumpe. Topiau mărgăritare în vin nu pentru-ca să fie mai bun vinul, ci numai ca să fie mai scump. Împăratul Caligula din plăcere ridică munți, și apoi eară îi strica. La masă se schimbau câte de 11 ori. Nu e mirare dară, că între astfel de împregiurări un oare-care Aspiciu se sinucide, când află că nu are mai mult decât la un milion de fl. Și ce a fost sfârșitul acelui lux? Stricăciunea totală a moravurilor, și apoi surparea mării împărății romane.

(Va urma.)

SCRISORI.

Primim din Buteni, comitatul Aradului o scrisoare dela un zelos econom român. E scrisă cu multe greșeli, dar' cu multă inimă, ceea-ce ne face s'o publicăm întocmai. Dată așa cum ni s'a trimis, această scrisoare este o icoană nu numai despre felul cum gândesc țeranii din acele părți primejdite ale comitatului, dar' mai presus de toate o icoană și a științii de carte a țărânimii noastre, știință azi încă puțină, dar' care pe viitor, așa nădăjduim, are să crească, încât vom primi atunci dela același econom, scrisoare mai cu puțin greșeli gramaticale, dar' tot cu același foc sfânt și dragostea de neam, ce este în aceasta de acum. Eată scrisoarea:

Din Rociul Chriștiului Albu.

Espusă în 14/II. cl. v.

Autoritatea au binevoit asi recunoște darul mili sale și preste un popor care o dînora nu era bagatu în sama de nimenia ba era și alungatu din locu în locu asia Prin Puternicu Ddieu sau milostivitu și pe noi robi sei de niau aretat calia fericiri prin nise Barbati bine crescuti cari niau aredicat un Stindardu al Natiuni nostre Romane acel Stindard carele au esit la iviala carele ca un sôre nou au reversat rasele Culturi în mai multe inimi Romane. Acel Stindard este pre cum se vede astăz Fôia Poporului.

Mult prea Onorate dl. Redactori.

Eu ca Abonent al Stindardului acesta nu ma pot desparti de sinulu confratilor mei bine yoiescu din inimă, ava trimite și eu o mică Epistolă ca de multiemire macarca nu sunt mai batrîn făr ca de 30 ani inse totusi de dragoste a dumnevôstra și a frumôsei natiuni Romane nu ma potu se me despartu. Asia d. e. ca un sôre mândru ar fi în o zi de vara de lucru asia și cu aciasta ca un Sôre mandru cu incetulu apuca asi intinde razele sale prin bordeiele sermanilor Romani. Autoritatea dicu a bine voit ane arita și nouă Hâmisiagu*) ce sa face între natiuni.

Dicu au bine voit a respindi și prin Casele Economilor Romani raza de cultura sau aredicat nise barbati dicu Romani adeverati care se dice ca din opinca sau sculat. asia dara și eu pre cum se vede silescu se arate chiar adeverat dar multi sunt de o natie cu noi dar nau inima romaniasca. O dînora

numai prin casine se ceceu Foi si pela Domni că era scumpa tacsă. d. e. Tribuna Economi nu sunt în stare a o suporta s. a. t. fora ca Fôia Poporului de în Dumineca s. a. t.

Asia dara se fiu cu erteciune ve dau o mica propunere, ca multe se facu și se pôrtă în Lumia mare. și 'sau facut asia d. e. Guvernul da o propunere în detă să ne faca pre toti unguri pre cum ne arata Foile Nôstre silescu se ne invetie Limba unguriasca el ghindesce ca micșioriaza Natiia Romana cu aceias bine face ca ne arata și noua ceia ce fac ei ca se ne ferim din vreme, ei silescu se ne invetie alor limbă ca se o scim și noi ca se putem sta în labe cu eii d. e. Pe cum o dînora Regele Moabului Berat au chemat pre Balaam Prorocul se blasteme pre poporul Israil se nu navaliască asupra lui asia Dumnezeu au întors blastămu lui în bine cuvântare. așa și acuma ei singuri cu sila vreu sene invetie Limba Ungurasca ba chear și eu asi vria se o sciu dar nu o sciu. Ca pre cum zice Iancul cu invetieturile sale ca omul cu cat umbla mai mult cu atita și invatia mai mult. ai bine ca ne invatia ei și ale lor ca se ne scim feri de ele de e. un Student roman nu se teme ori unde o mere. Ca ati vadiut fratilor mei cetitor și Onoratiilor Domni dela Institutul Foiei ca cetind Intinplările Romanilor numai de pe vremea lui Iosif al II carele ba ciar s'au și eluptat în contră pentru noi Romanii cu grofi și Baroni și o dată și luand o Spada au zis na Romane domnesce și tu pe Pamantul rescumparat cu singele teu Domni au zis ca Romanul nui nascut se traiasca numai se muncesca de cum se le arite o carte care se se invetie și ei. Astazi dar silescu Guvernulu se ne invetie și Limba Unguriasca asia dara silind ei se ne invetie ne or și invetia multi Barbati de avem acuma Numerosi Omeni invatiati care se și batu acuma se și bat pept câtă Domni de Unguri. Dicu Numerosi Domni sunt acuma și din Opinca esiti Dar durere ca nu sunt toti cu o atrajere la Natiune cum sunt uni d. e. Anumiti Dl. Dr. Vasiliu Lucaci Iuan Rati Iuliu Coroian Si pre cum dl. Ioan Rusu Sirianul Ioan Popia Necsia Si Iustin Ardelian care și eu al cunosc de a buna sama Redactoru dela Vulturul cai din Chisindia Feciorul dascalului cam văr cu mine și mai sunt destui care nui pot eu insira aci dar durere ca în Orasiul Nostru nu sunt de acei Barbati macar ca ai Comuna Cercuala și sunt 3000 de Persône de Romani Si mam mirat can am auzit ca au fost cu Memorand la Imperatul la noi în Comuna nu sunt de acei Barbati vrednici*) cum sunt pe alte Comune și mai mici.

Ca o scene ingrozitoare am auzit cand am cetit Tribuna dela 6/18 Noenvre despre Sfatul ce sau facut în contră dlui Vasilie Lucaci ca sel arunce în Furci pentru noi Romani Si am auzitu ca acuma Sufere în Temnitia la Sighidin Ni so inscintiat cumca mult Barbati de ai nostri ai stau în contră Dara cu espuneria Foiei Poporului mise pare dle Redactor ca sunt cam la 2 mii o la tri mi de abonenti**) care cu on sinti și cu caldura toti sunten gata Stam în pragul usi ba sunt și mai mult pe langa Noi carele jocă tot pe aceia córdă a greumantului ca pre cum zice Versul Natiuni Desciaptate Romane și un semn numai asciapta și sar ca lupi în stîna Barbati Feciori Juni Tineri Voinici sute de mii. un vers reinvietori e acela asia dara astazi vreu unguriri se ne supuna cand avem destui Barbati Piosi se ne arate calea Pe care se merem dic astăz cand și economul e deprins

*) Cum așa? Dar' n'aveți protopop?

**) Ne apropiem de 4000. Red. „Foi Poporului“.

*) Viclesug.

nicht romänisch“ (nu știu românește) ș. a. *Mergend prin grădină la preumblare, cum era el acum domn, ear' mamă-sa tot după el întrebându-l: „Dragul mamii, cum ai umblat pe unde ai fost?“ ș. a. — dă de o greblă care sta culcată cu dinții în sus. El a dat cu piciorul în dinții greblei și a întreat pe mamă-sa: „Was ist das?“ (ce-i asta?) Atunci coada greblei s'a ridicat repede și l-a plesnit drept peste gură, ear' el a zis în grabă: „... crucea ta greblă, cum m'ai lovit!“ Mamă-sa, auzind ear' pe fiul seu vorbind românește, a ridicat mâinile cătră cer și a zis: „Doamne ține grebla, că 'mi-a învățat ficiorul a vorbi românește!“*

la carte si sunt o Număroasa suma de ómeni preste 11 millóne ce gindesc ei care se numere cam la jumătate ca rumani. dacă Nu o putut varvarisnul gata Romani pe vremi lui Mihai Eroul cand abia numai 2 sute de Barbat romani mai erau astaz vreau ei se sciarga Romanul de pe fatia Pamantului cu lacrami ai dau adio la parintele Lucaci carele ai in Temnitia si toti Abonenti mise pare cal cinstesc ca si eu, ba si mai mult cari au auzit de dinsul undei. Cu inchioeria Epistoliei acesteia dela 14 Februarie me recomand dle. Redactor eu ca Abonent al Foiei Poporului la N. 1777.

Vasiliu Doncea, econom in Buteni.

Fratele nostru V. Doncea ne mai scrie apoi despre tîrgul din Buteni și Sebiș, ear' la urmă ne dă și un desemn — așa cum a știut să-l facă, primitiv — al portului țerănesc de pe acolo. Aceste se înțelege nu le putem publica, noi însă fi mulțumim pentru osteneală și-l asigurăm despre neștrămutata noastră dragoste. Dacă mulți vor fi așa de zeloși ea fratele Doncea, noi cesti de aici, vom avè totdeauna știri buue despre cele-ce se petrec pe la sate; vom putè atunci să scriemi mai cu înlesnire în gândul sătenilor români, căror tuturora le dorim, ca și fratelui Doncea, multă sănătate dela Dumnezeu.

ECONOMIC.

Stupăritul.

Pentru-ce țin oamenii stupi?

Nu ține omul: boii, vacile, caii, oile, câinii, mățele, găinile, găștele și alte animale (veșuitoare) la casă, numai de dragul lor; ci folosul ce acelea 'i-l aduc, îl îndeamnă să le grijască și să se năcăjească cu ele.

Tot folosul este pricina, de omul a adus goangele, la care le zicem albine, din scorburile lemnelor (arborilor) de prin păduri și se silește a le adăpostii și a purta grije de ele.

Apoi că folosul trebuie să aibă omul dela albine, ne putem încredința foarte ușor: să băgăm numai de seamă, că în tot satul sînt 2—3 oameni, care din moși de strămoși, din tată în fiu, se cuprind cu stupăritul și nu le-ar perde ruda stupilor pentru toată lumea asta. Și aceasta de bună-seamă, o fac pentru-că trag folos dela albine; altcum nu s'ar năcăji cu ele. Nu trebuie să trecem cu vederea, că de ar câștiga omul și numai 15 până 20 floreni pe an dela stupi, chiar și acestia sînt bani, cu care plătește o dare, ori astupă altă gaură sau se scapă de vr'o belea. Dar' dacă ne mai gândim, că omul cu stupi, are cu un fel de bucată mai mult în casa sa și încă cu o bucată atât de plăcută, sănătoasă și hrănitore, cum e mierea; nu numai pentru copii, dar' și pentru bătrâni, nu numai pentru femei, ci și pentru bărbați, pentru săraci și bogați; — dacă ne gândim că ceara încă îi face omului mult folos și încă celui

sărac mai mult decât celui bogat — întreb acum: pentru-ce oare nu ne-am îndeleșnici mai mulți cu stupăritul?

La această întrebare unii vor răspunde într'un fel, alții în altul. Ori-cum ar fi însă răspunsul cetitorilor „Foii Poporului“, în cele din urmă tot trebuie să ne unim cu toții în părerea că: nu-mai neștiința ne face de nu ne cuprindem mai mulți cu stupăritul și tare mă tem că și în felul acesta vom rămâne departe înderșutul altor nații din țeara noastră, trecînd în punga lor venitul ce 'l-am putè avè noi Români din stupărit.

Ca aceasta însă să nu se întemple și ca să îndemnăm pe Români a se apuca mai cu deadinsul de stupărit, vom da la acest loc cât mai adese-ori învățături despre umblarea cu albinele și despre toate câte sînt de lipsă să le știe un stupar cum se cade; pentru-că ori-ce om cu tragere de inimă cătră neamul seu trebuie să dorească din tot sufletul și să se și silească a-i împărtăși cunoștințele sale, prin care crede că-i va putè folosi.

În vremile trecute, numai cu zeci de ani înainte de aceasta, toți oamenii stupăriau în un fel; astăzi însă o seamă de oameni și-au câștigat cunoștințe frumoase din stupărit; și-au schimbat forma coșnițelor, și le-au întocmit de așa, încât pot umbla în ele când vreau, pot scoate albinele cu tot ce se află în coșniță și a le băga ear' în ea, pot lua toamna miere de prisos și pot ajuta albinele la vreme de lipsă cu miere; pot ajuta stupul la întemplantare de boale sau când rămâne fără matcă.

Cei-ce vreau însă să stupărească așa, și așa se plătește mai bine a stupări, aceia au lipsă de cunoștințe, ba au lipsă să chiar vadă cu ochii cum lucră stuparii, care au părăsit coșnițele vechi de nuiele ori de paie, și și-au băgat albinele în coșnițe mobile (mișcătoare, numite așa din pricina, că tot ce se află în ele se poate scoate afară și a se băga ear' în lăuntru.)

Dar' dacă omul, pentru a putè stupări în felul acesta, are lipsă de unele cunoștințe, apoi și se plătește mai bine munca sa, decât celor-ce lucră cu coșnițe vechi. 20 de stupuri în coșnițe mobile și grijiti de un stupar cu cunoștințe de stupărit pot să-i aducă cel puțin 100 fl. la an; fără de a sta vara să-i păzească pe vremea roitului și ar fi împedecat dela lucrul câmpului. Ear' stupar cum se cade se poate face ori-care cetitor al „Foii Poporului“ numai să voească.

Chiar și numai din cele zise până aici, se poate vedè, că oamenii țin stupii pentru folosul cel mare ce-l au dela ei. Și chiar și numai acest folos ar trebè să ne îndemne pe câți mai mulți a ne prăsi stupi.

Alt folos mai mare ce-l avem dela stupi. Oamenii mai cuminte, în urma îndelungatelor lor cercări și ispitiri ne încredințează cu dovezi nenumărate, că e neîncungiurat de lipsă să se prășească albine în număr cât mai mare cu deosebire pentru-că ele ajută, cum la mulți nu le vine a crede, rodirea pomilor, a bucatelor, a florilor, a legumilor, a ierburilor și adecă a tot ce crește din pământ.

Cu adevărat, noi la aceasta nu ne-am gândit încă. Cum ne-am fi și putut noi închipui, că fără de o goangă atât de mică, să nu avem roadă cum se cade în sămănăturile noastre? Și totuși trebuie să credem că e așa.

Unele pilde ne vor arăta mai bine, că așa este și așa trebuie să fie.

Învățații au aflat, că precum la oameni și la animal (dobitoace-veșuitoare) pentru fiecare fel, este bărbătuș și muierușe, așa și la plante (lucrurile care cresc din pământ) se află unele de neam bărbătesc și altele de neam femeiesc.

Acum ca cutare plantă să rodească, e neîncungiurat de lipsă ca praful de pe floarea bărbătescă să se împreune cu cel de pe floarea femeiască. Această slujbă a făcut-o și o face și acum vîntul și insectele (goangele), albinele, fluturii ș. a. Ear' cu cât vor fi mai multe albine, cu atât rodirea tuturor bucatelor, ierburilor, pomilor, legumilor ș. a., se zice că are să fie mai bogată, răsplătindu-i-se plugarului mai bine munca câmpului, ca până acum; pentru-că albinele, sburînd din floare în floare după hrană, trupul lor se umple de praf galben, încât de multe-ori deabia se mai cunosc și așa fac ele de praful de pe florile de neam bărbătesc vine în atingere cu cel de pe florile de neam femeiesc, cășunînd în felul acesta o bogăție, care nu se poate prețui în bani, cum se poate prețui mierea, ceara și roi: și numai atunci am putè vedè și noi cesti mai scurt vîzătorii, că cât folos aduc albinele față cu roada din câmp și grădini, când ar lipsi albinele; ceea-ce, să și vrem, tot nu s'ar putè întempla.

Dar' să vedem unele pilde:

În ostrovul Ceilon, de veacuri oamenii s'au cuprins în mare măsură cu cultivarea (creșterea) vaniliei, care este o plantă foarte scumpă. Pe acel ostrov (insulă) însă nu se aflau insecte în număr îndestulitor. De aceea oamenii erau siliți să țină lucrători care să presere florile feminine (muieruști) cu praf de pe florile bărbătesci.

De câțiva ani însă au dus oamenii acolo albine, care împlinesc acea slujbă însemnată mai bine și mai ieftin decât mulțimea de lucrători scump plătiți. Vanilia de atunci dă roade mai îmbelșugate și și-a scăzut prețul.

O dovadă minunată, că albinele sînt de neapărată trebuință pentru economie a dat un Englez cu câțiva ani mai înainte prin o probă (cercare) ce a făcut. Și

adecă el a împărțit în două jumătăți un loc mare sემenat cu esparsetă (un fel de trifoiu). O jumătate din acelea a acoperit-o cu un fel de materie (cam cum ar fi pânza sitei), prin care razele soarelui și ploaia se poată străbate, dar insectele sburătoare, prin urmare și numeroasele albine, se nu poată intra. Ceealaltă jumătate a lăsat-o de tot slobodă. Pe când de pe jumătatea acoperită deabia a căpăt un pumn de sემență, cealaltă jumătate a dat o recoltă (roadă) de aproape 15 ferdele.

Să prăsim dară stupi cât mai mulți, că prin mulțimea albinelor vom ajunge, ca roadele noastre în tot felul de sემenături, să fie cu mult mai bogate și mai binecuvântate de Dumnezeu! r. s.

CRONICĂ.

Necrolog. Ioan Popescu, notar comunal în *Nadab* (com. Arad) a răposat la 2 Martie n. seara în etate de 56 ani.

— Din *Radna* (com. Arad) ni-se scrie că la 22 Februarie s'a înmormântat acolo tinărul Liviu Beleş, absolvent al seminarului teologic din Arad. Numitul tinăr a fost bine cunoscut în tot comitatul: se distinsese astăvară, cu ocazia turburărilor din Arad, ca tinăr curajos, care sărise cu multă bravură în apărarea dlui V. Mangra, atacat de bandele ungurești. Afară de numeroasele rude, îl jelesc toți prietenii.

Biserica veche. La biserica greco-orientală din Valeaneagră-de-jos, comitatul Bihor, protopresbiteratul Vașcou, se află deasupra ușii, pe care intră bărbații în biserică următoarea scrisoare, care merită toată atențiunea, cu atât mai ales, căci pe de o parte arată lămurit anul când s'a edificat numita biserică, ear' de altă parte timpul și negrija servitorilor numitei biserici într'atâta a înegrit inscripțiunea, încât nu va trece mult până nici că se va pute descifra. Inscriptiunea sună așa: „Hacesta sfântă și Dqeescă beserecă s'au făcut în zilele împăratului Carlivuş (înțelege bagseamă pe Carol al III-lea), iară metropolit au fost Vităncie metropolit creștin și luminatul împăratului Carlivuş și saū făcut în sat în Valenegră de jos și toți sătașii saū nevoit cu betrâni și cu ▽, H, saū nevoit la acest lucru Dqeescă de saū făcut. Iară meșteri au fost ântâie meșter au fost, din ținul Ardélului Fleț Nicoară din sat Agrigiu — al doilea Petrică Georgie frate Mădrutului, iară de s'ar' afla cineva se gândescă cu răutate se sloboză pe ea focū saū altă răutate, acel om să fie afurisit de 318 de părinți din Nechie, iară când saū făcut acesta sfântă și Dqeescă beserecă au fost vâlet dela Nașterea lui Chs. 1738 iară care preot va slugi întru acesta sfântă beserecă să pomenescă să dică să ierte Ddeū pécatele meșterilor alui Nicoară și Georgie și toți câți saū nevoit de a făcut acesta sfântă beserecă“. Inscriptiunea e cu litere cirile. Biserica e toată de lemn de stejar. Deoarece anul edificării e 1738, deci împărat-rege a fost părintele Mariei Teresia, Carol. Cine să fie fost însă metropolitul Vităncie, cel pomenit de măiestrii bisericii, pentru-că știm bine, că noi eram fără metropolit, deoarece Atanasie trecuse dela ortodoxie la unire, și noi greco-orientalii am rămas fără metropolit până la 1761 când fuserăm supuși episcopului de Buda. Nu cumva cugetă măiestrii de mai sus pe Inocenție al greco-catolicilor?

Nepăsător în fața morții. S'a înțemplat zilele trecute în închisoarea din Ceuta, care e închisoarea principală a Spaniolilor pe coasta Marocului (în Africa) următoarele: Osânditul la moarte, un anume Grigore Trouton, era de 10 ani închis în acea pușcărie. Acum 6 luni starea lui s'a îngreunat, căci a mai omorât pe un om, pentru care pricină fu osâneit la moarte. Până în clipa cea din urmă a dat probă de un sânge rece de necrezut. Când în ajun păzitorul închisorii intră în celulă (chilia temniței) spre a-i spune că a 2-a zi va fi omorât, el zise vesel: Ei bine, să mergem de acum! Procurorului regelui, care îl întrebă dacă voește să facă vre-un testamet el răspunse: Testamentul meu! Nu am decât sufletul pe care-l dau bucuros dracului. Preotului care încerca de a-l face să nădăjduescă: Să nădăjduese! strigă el. Dar' dacă aş fi iertat n'aş primi. Am trăit destul. În sfârșit sosind oara execuției, (când se fie dat morții) el umbla cu un pas sigur și cu mâinile în buzunar zicând: Eată cea din urmă a mea plimbare. Apoi soldaților care trebuiau să-l împuște le strigă: Ochiți drept în inimă, ca nu cumva să nu mor.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 6. Aș pute căpeta simburi de mere și de pere prin „Reuniunea agricolă română“ din Sibiu sau de airea?

Vă rog totodată să dispuneți a se trimite la adresa subscrisului prin rambursă o cutie mai mare de rășină pentru altoit.

B. S., la 28 Februarie 1893. I. B.

Răspuns. De nu vei afla în cutare oraș din apropiere, adresează-Te prin o carte de corespondență la L. Reschner, neguțator de semințe în Sibiu. O cutie mică de rășină de altoit costă 25 cr. Cutii mai mari ai pute căpeta dela W. Mühle, neguțator de semințe în Timișoara. Fîind și așa îngămădită cu lucru, redacția „Foi Poporului“ nu este în poziția plăcută a duce însași în deplinire asemenea comande.

Întrebarea 7. Vă rog a-mi răspunde la întrebările ce urmează:

a) Ce e mai rentabil a folosi trifoiul ca nutreț sau a prăsi din el sემență spre vînzare?

b) Când e timpul de a lăsa trifoiul necosit și până când?

c) Când ar trebui cosit trifoiul de prăsilă, pe timp uscat sau ploios? Să se uște pe pari și apoi să se aducă acasă?

d) Ar trebui trierat (îmblătit) cu mlăcii (hădăragul) sau cu vre-o mașină anume întocmită spre acest scop? Cum să se vînture sემența?

e) S'ar renta ca acum în primăvară să seamăn încă două jugere de pămînt în scopul prăsirii de sემență și unde aş pute vînde sემența?

Regret a nu fi membru la „Reuniunea agricolă română“ din Sibiu, avînd lipsă de vre-o 30 chlg. sემență de trifoiu. Pe aici nu se capetă sემență bună.

Serețel, la 27 Februarie 1893.

Ilie Iuga, preot.

Răspuns. Deslușiri amănunțite asupra prăsirii și culturii trifoiului poți afla în cărticica populară numită „Trifoiul“ de E. Brote. „Institutul tipografic“ al nostru de aici vînde această cărticică cu prețul de 12 cr. În presupunere, că D-ta, care te interesezi de cultura trifoiului, îți vei procura această cărticică, îngăduie să-ți răspundem în câteva puține cuvinte la întrebările puse. Trifoiul se cultivă mai ales ca nutreț, arare-ori pentru sემență. Întrebuințarea cea mai îndemnatică și mai practică este să se cosească pe rînd și să se dee vitelor în stare proaspătă, în amestec cu paie. De unde nu, se pune îndată după cosit pe capre, adecă pe lăstari înzestrați cu crengi, pe timp cald și frumos. Pe capre rămâne până-ce s'a uscat cu desevîrsire, apoi se încarcă seara sau dimineața pe răcoare; altcum se scutură ce este mai prețios: frunzele și florile. De prăsilă nu se potrivește

decăt trifoiul crescut frumos și liber de bu-rueni. Prăsirea de sემență este adesea foarte bănoasă. Trifoiul de un an ca prea slăbuit nu-i potrivit de prăsilă. Cel mai bun este trifoiul în al doilea an, une-ori și în al treilea, însă chiar și dela trifoiul de 2—3 ani se scoate sემența din a doua cositură (otavă). Trifoiul de prăsilă se cosește în ajunul coacerii (altcum se scutură!), se uscă pe capre în chipul arêtat și apoi se trieră cu mlăcii, se vîntură și se curăță de frunze și gozuri cât mai bine. Curățirea se desevîrșește se face prin mașini anume de cătră neguțatori însuși. Neguțatorii mai mari de sემențe cumpără bucurosi sემență bună de trifoiu, d. e. L. Reschner în Sibiu, W. Mühle sau I. Niemetz în Timișoara și alții.

ADUNĂRI

contra

proiectelor de lege religioare.

La **Sebeșul-săsesc** e convocată adunarea de protestare pe **Joi, 25 Februarie** în sala hotelului „Leul-de-aur“. Convocatori sînt domni: *I. Droc*, protopop; *Alexandru Dobrescu*, vice-protopop; *Isidor Blaga*, preot; *Dr. Pompiliu Isac*, avocat; *Dr. Ioan Elekes*, medic; *Z. Murșanu*, învățător.

La **Seliște** adunarea se va ține **Luni, 1/13 Martie** în sala cea mare a școalei gr.-or. Convocatori sînt dnii: *Dr. N. Maier*, protopop; *Dr. Calefariu*, medic; *Ioan Manta*, preot; *Bucur Comșa*, proprietar; *Emanoil Beșa*, director școlar; *Dim. Șufană Țarină*, proprietar; *Ioan Mănișiu*, econom de vite; *Ioan Banciu*, comerciant.

Sînt convocați alegătorii din cercurile electorale **Cristian** și **Seliște**.

La **Brad** în sala dela „Otel central“ sînt convocați alegătorii din cercurile administrative **Baia-de-Criș** și **Brad** pe **Joi, 4/16 Martie**. Convocatori sînt domni: *Teodor Pop*, avocat; *Vasile Damian*, protopop; *N. Boboca*, paroch; *Simion Băcillă*, paroch.

Posta redacției.

Dlui Alexa Dragomir, plugar în Tămășești (Sălagiu). Cele-ce scrii D-Ta sînt bune. Și fără a se publica însă, lucru bun se poate face: dacă ce spui aici în scris, vei spune prietenilor D-Tale cu graiu viu. Dacă toți într'un gând veți mărturisi, n'are să vă fie teamă nici de Szabó, nici de vre-un Păska Gyuri al lui.

— Am primit la redacție o mulțime de poezii și alte scrieri populare. Rugăm pe autori a fi cu răbdare, se vor publica, ce este de publicat, pe rînd. La foia de deauna e îmbulzeală de materie.

LOTERIE.

Tragerea din 4 Martie n.

Budapesta: 63 12 18 81 17

Tragerea din 8 Martie n.

Sibiu: 76 78 40 15 35

Tirgurile din săptămâna viitoare.

Duminecă, 28 Februarie: *Melenecrog, Ghiriș, Havașcherec, Catona, Cluj, Sajó-Sat-Pál, Olafaleu.*

Luni, 1 Martie: *Bontida, Cal, Cincul-mic, Iernut.*

Marti, 2 Martie: *Orăștie, Oradea-mare.*

Joi, 4 Martie: *Sighișoara.*

Sămbătă, 6 Martie: *Bălcaci, Hunedoara.*

Tirgul de rîmători în Steinbruch. În 2 Martie n.: s'au notat: ungurești bētrâni grei 51.— cr. până 52.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ungurești grei tineri 56.— cr. până 56½ cr., de mijloc 54.— cr. până 55.— cr., ușori 51.— cr. până 52.— cr., marfă țerănească grea 51.— cr. până 52.— cr., de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., ușoară 50.— cr. până 51.— cr., românești, de Bakony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sērbēști grei 51.— cr. până 52.— cr., transito de mijloc 51.— cr. până 52.— cr., transito ușori 50.— cr. până 51.— cr.

Călindarul săptămânii.

Dilele	Călindarul vechiu	Călind. nou	Soarele
	Dum. a 3-a în Post, gl. 7, sft. 7.		rēs. ap.
Dum.	28 Cuv. Păr. Vasilie	12 Grigorie	6 24 5 58
Luni	1 Mart. C. Mța Eudoc.	13 Eufrosia	6 22 6 0
Marti	2 Sf. Mc. Teodot	14 Matilda	6 20 6 2
Merc.	3 S. Mc. Eutropie	15 Longin	6 18 6 3
Joi	4 Cuv. Gerasim	16 Heribert	6 16 6 4
Vineri	5 S. Mc. Canon	17 Gertrud	6 13 6 6
Sămb.	6 SS. 42 Mucenici	18 Alexandru	6 11 6 8

Redactor responsabil: **Ioan Russu Șirianul.**

La „Institutul Tipografic“
în Sibiiu se află de vânzare:

PORTRETUL dlui Dr. Vasile Lucaciu.

Un tablou în mărime de 38×28 cm.

Prețul 50 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC în SIBIIU.

A eșit de sub tipar:

Călinarul Poporului

pe anul comun

1893.

Cuprinsul: Călinarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1893. — Genealogia domnitorilor europeni. — Posta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești în Ungaria. — „Făr' de noroc“, novelă de Ioan Russu-Șirianul; „Femeia numai după urs nu se duce“, poveste. — *Economic:* Ceva despre pâine; Un nou pom prețios; Cât costă urina? Curățirea pălăriilor de păslă; Care găină când produce ouă multe. — *Poesii:* „Vântul“, de G. Coșbuc; „Craiu ielelor“, de Goethe, trad. de S. P—u; „Cortegiul“, de N. Țincu; „Muzica“, de N. G. Radulescu; „În copilăria mea“, de M. Grigoriadi de Bonachi; „Ca astăzi“, de Veronica Mică; „Poet și critic“, de G. Coșbuc. — *Partea hazlie:* Reporter modern; Un lăudăros; Nu-i de vină; Calcă-a popă; Tiganul și iepuroaica. — Doine populare. — Tîrgurile din Ardeal, Ungaria, Bucovina și România. — Inserate.

Numai 20 cr. exemplarul.

„TRIBUNA“

Apare în fiecare zi de lucru.

ABONAMENTELE.

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr.; 1/4 an 2 fl. 50 cr.; 1/2 an 5 fl.; 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr.; 1/4 an 3 fl. 50 cr.; 1/2 an 7 fl.; 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci; 1/2 an 20 franci; 1 an 40 franci.

Se prenumără și la poste și librării.

INSERTIUNILE.

Un șir garmond prima dată 7 cr.; a doua oară 6 cr.; a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Administrațiunea ziarului „Tribuna“:

Sibiiu, strada Măcelarilor nr. 21.

Anunț de mutare.

Deposit de petrărie și de monumente.

Respectuos subsemnatul îmi iau voe a aduce la cunoștința stimabilului P. T. publicului din Sibiiu și împregiurime că mi-am strămutat **depositul și locul de lucru** ocupat până acum în decursul unui lung șir de ani în strada Rațelor nr. 11, în urma adaptării acestui teren pentru scopuri orășenești, la

capătul stradei Gușteritei, piața gării (Bahnhofplatz).

Totodată fac cunoscut, că prin construcția unui **atelier de iarnă** și prin o **provișiune colosală de material brut**, mă aflu în poziția a corespunde în ori-ce anotimp tuturor pretențiunilor, ori-și-cât de exagerate.

Totodată mă folosesc de acest privilegiu spre a recomanda **depositul meu de monumente și de petri**, cel mai mare în toată Ungaria, și produse solide de toate speciile, ca

lucrări de construcție și monumente

din marmoră albă, neagră și roșie, de granit cenușiu silesian, de granit negru de munte, de syenit negru și cenușiu și de gresii tare, mai departe îngrădiri de morminte, coperișe de morminte și de cripte, precum și table de inscripție pentru cripte și table de firme din marmoră de Carrara, garantând cea mai bună calitate, executare conștientioasă și foarte ieftină.

În depositul meu de monumente, care numără totdeauna 2—300 bucăți și e întocmit dela 4 până la 500 fl. pentru alegerea P. T. publicului, se vînd **petri mormentale și pe lîngă plătiri în rate**.

Toate eventualele reparaturi se primesc și se execută bine, iute și ieftin.

Mulțumind pentru prețuita bunăvoință de până acum, mă rog și pe viitor pentru numeroase comande și mă subsemn

cu distins respect

Josif Roubischek sen.,
măiestru-petrar, Sibiiu.

[360 8—12

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască **legea numită veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare poporală** a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiiu a tradus această carte în limba română poporală. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stînd cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiiu.